

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

SEKCJA CZWARTA

SPRAWA KAŻMIERCZAK p-ko POLSCE

(Skarga n. 4317/04)

WYROK

STRASBOURG

10 Marca 2009

OSTATECZNY

10/06/2009

W sprawie Kaźmierczak p-ko Polsce,

Europejski Trybunał Praw Człowiekat (Czwarta Sekcja), w składzie:

Nicolas Bratza, *Przewodniczący*,

Lech Garlicki,

Giovanni Bonello,

Ljiljana Mijović,

David Thór Björgvinsson,

Ledi Bianku,

Mihai Poalelungi, *sędziowie*,

oraz Lawrence Early, *Kanclerz Sekcji*,

Na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 lutego 2009,

orzekł jak poniżej:

PROCEDURA

1. Sprawa została zainicjowana na skutek skargi (nr 4317/04) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej wniesionej do Trybunału na podstawie art. 34 Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Konwencji) przez obywatela polskiego, Pana Andrzej Kaźmierczaka (skarżącego) w dniu 22 grudnia 2003.

2. Rząd RP (Rząd) reprezentowany był przez Agenta rządowego Pana J. Wołásiewicz z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. W dniu października 2005 Trybunał podjął decyzję o notyfikowaniu skargi rządowi oraz o przyjęciu do równoczesnego rozstrzygnięcia kwestii meritum oraz kwestii dopuszczalności (art. 29 § 3).

USTALENIA FAKTYCZNE**I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY**

4. Skarżący urodził się w 1955 roku i mieszka we Wrocławiu.

5. W dniu 18 kwietnia 2002 Sąd Rejonowy w Opolu postanowił zastosować areszt tymczasowy wobec skarżącego z uwagi na uzasadnione podejrzenie, iż popełnił on kilka czynów stanowiących przestępstwa oszustwa oraz tego, że zorganizował i kierował grupą przestępczą.

6. W dniu 15 lipca 2002 sąd przedłużył areszt do dnia 17 września 2002. Podstawą tej decyzji było uznanie sądu, iż istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przez skarżącego zarzucanych mu przestępstw oraz ryzyko, że skarżący będzie fałszował dowody.

7. W dniu 13 września 2002 r. sąd przedłużył okres tymczasowego aresztowania skarżącego do dnia 17 listopada 2002 r. W uzasadnieniu tej decyzji sąd powtórzył przyczyny wskazane w decyzji o zastosowaniu aresztu oraz wskazał, że potrzeba przedłużenia wynika również z konieczności ukończenia badań psychiatrycznych w zakresie stanu zdrowia psychicznego skarżącego.

8. Aresztowanie skarżącego zostało po raz kolejny przedłużone w dniu 14 listopada 2002 r. Uzasadniając tę decyzję sąd dodatkowo wskazał na powagę zarzucanych skarżącemu czynów oraz prawdopodobieństwo wymierzenia mu surowej kary.

9. W dniu 11 grudnia 2002 r. przeciwko skarżącemu został skierowany akt oskarżenia zarzucający mu popełnienie kilku przestępstw oszustwa oraz działania w ramach zorganizowanej grupy przestępczej. Następnie, w marcu 2003 roku, akta sprawy zostały przekazane do Sądu Rejonowego Wrocław-Śródmieście z uwagi na zasadę ekonomii procesowej.

10. W dniu 23 kwietnia 2003 r. Sąd Rejonowy Wrocław-Śródmieście przedłużył okres aresztu tymczasowego na kolejne trzy miesiące do dnia 23 lipca 2003r. Sąd uznał, że przewidywany wymiar kary oraz potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania uzasadniają kontynuowanie stosowania tego środka zapobiegawczego.

11. W dniu 22 lipca 2003r. Sąd Rejonowy Wrocław-Śródmieście przedłużył areszt wobec skarżącego do dnia 23 października 2003 r. Sąd również podniósł, że kontynuacja aresztowania była konieczna z uwagi na zabezpieczenie prawidłowego toku procesu, powagę zarzucanych przestępstw i spodziewaną surową karę. Dodatkowo, sąd wskazał na złożoność rozpatrywanej sprawy.

12. w dniu 13 października 2003 r. Sąd Rejonowy Wrocław-Śródmieście po raz kolejny przedłużył stosowanie aresztu wobec skarżącego do dnia 23 stycznia 2004 r. Sąd wskazał na duże prawdopodobieństwo że skarżący popełnił zarzucane mu czyny, poważne i podkreślił, że za popełnieniu tych przestępstw mogą zostać nałożone surowe kary. Podniósł również, że żaden inny środek nie będzie skutecznie zapobiegał utrudnianiu postępowania przez skarżącego lub nawet przed jego ucieczką.

13. Ta decyzja została utrzymana w mocy przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu w dniu 7 listopada 2003 r. Sąd Okręgowy stwierdził w uzasadnieniu, że:

“Zażalenie jest nieuzasadnione (...) Sąd Rejonowy prawidłowo wykazał, że obawa iż oskarżony będzie fałszował dowody wynika również z faktu – wynikającego ze zgromadzonego materiału dowodowego – że oskarżony założył i kierował grupą przestępczą. W konsekwencji, istnieje duże prawdopodobieństwo, że stosując te same metody oddziaływania na współoskarżonych może na nich wpływać fałszując w ten sposób dowody”.

14. Pomiędzy 14 listopada 2003 r. i 12 stycznia 2004 r. sąd wyznaczył cztery posiedzenia, z których dwa zostały odroczone.

15. W dniu 21 stycznia 2004r. Sąd Rejonowy Wrocław-Śródmieście przedłużył skarżącemu areszt do dnia 23 marca 2004r.

16. W toku postępowania przygotowawczego oraz postępowania przed sądem skarżący wielokrotnie składał wnioski o uchylenie tymczasowego aresztowania i jego zamianę na poręczenie majątkowe lub oddanie pod dozór policji oraz odwoływał się od decyzji przedłużających okres zastosowania aresztu tymczasowego. Jednak te czynności okazały się bezskuteczne.

17. W dniu 18 lutego 2004 r. Sąd Rejonowy Wrocław-Śródmieście oddalił wniosek skarżącego o uchylenie aresztu stwierdzając, że przyczyny dla których areszt został zastosowany w dalszym ciągu są aktualne. Sąd również wyraził opinię, że areszt mógłby zostać uchylony i zastąpiony innym środkiem zapobiegawczym. Wyznaczył poręczenie majątkowe w wysokości 100 000 zł., płatne do dnia 10 marca 2004 r.

18. W dniu 22 marca 2004 r. Sąd Rejonowy Wrocław Śródmieście przedłużył okres stosowania aresztu tymczasowego do dnia 10 kwietnia 2004 r. Stwierdził również, że areszt zostanie uchylony wraz z wpłatą wyznaczonej kwoty jako poręczenie majątkowe.

19. W dniu 25 marca 2004 r. skarżący został zwolniony z aresztu za poręczeniem majątkowym. Sąd stwierdził, że zwolnienie skarżącego za poręczeniem majątkowym będzie wystarczającym środkiem zapewnienia prawidłowości przebiegu postępowania zważywszy na to, że postępowanie dowodowe zostało już przeprowadzone.

20. W okresie pomiędzy 9 marca 2004 r. i 20 marca 2006 r. sąd wyznaczył trzydzieści trzy posiedzenia w tej sprawie.

21. Z dokumentacji wynika, że postępowanie karne toczy się w dalszym ciągu.

II. PRAWO I PRAKTYKA KRAJOWA

1. Środki zapobiegawcze, w tym aresztowanie tymczasowe.

22. Odnośne przepisy prawa krajowego oraz praktyka dotycząca stosowania tymczasowego aresztowania, podstaw jego przedłużania, uchylenia aresztu i zasad stosowania innych środków zapobiegawczych, zostały omówione w wyrokach Trybunału w sprawach *Golek p-ko Polsce*, nr 31330/02, §§ 27-33, z 25 kwietnia 2006r. i *Celejewski p-ko Polsce*, nr 17584/04, §§ 22-23, z dnia 4 sierpnia 2006r.

2. Przestępstwo udziału i kierowania zorganizowaną grupą przestępczą

23. Art. 258 polskiego Kodeksu karnego stanowi:

“§ 1. Kto bierze udział w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli grupa albo związek określone w § 1 mają charakter zbrojny sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Kto grupę albo związek określone w § 1 w tym mające charakter zbrojny zakłada lub taką grupą albo związkiem kieruje,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

3. *Domniemanie niewinności*

24. Art. 42 § 3 Konstytucji RP stanowi:

“Każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu”.

Zasada domniemania niewinności jest również zawarta w art. 5 § 1 Kodeksu postępowania karnego:

“Oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem”.

USTALENIA W ZAKRESIE PRAWA

I. W ZAKRESIE NARUSZENIA ART. 5 § 3 KONWENCJI

25. Skarżący zarzucił, że czas trwania stosowania wobec niego aresztowania tymczasowego był nadmierny. Jako podstawę zarzutu powołał art. 5 § 3 Konwencji, który ma następującą treść:

“Każdy zatrzymany lub aresztowany zgodnie z postanowieniami ustępu 1 lit. c) niniejszego artykułu powinien zostać niezwłocznie postawiony przed sędzią lub innym urzędnikiem uprawnionym przez ustawę do wykonywania władzy sądowej i ma prawo być sądzony w rozsądnym terminie albo zwolniony na czas postępowania. Zwolnienie może zostać uzależnione od udzielenia gwarancji zapewniających stawienie się na rozprawę”.

26. Przedstawiciel rządu sprzeciwił się temu zarzutowi.

A. Dopuszczalność

27. Trybunał odnotowuje, że niniejsza skarga nie jest oczywiście bezpodstawna w rozumieniu art. 35 § 3 Konwencji. Odnotowując dalej, że nie ma podstawy dla uznania niedopuszczalności skargi uznaje niniejszą skargę za dopuszczalną.

B. Co do Meritum

1. *Okres czasu będący podstawą rozpoznania.*

28. Aresztowanie skarżącego rozpoczęło się w dniu 18 kwietnia 2002 r. tj. w dniu zatrzymania pod zarzutem popełnienia przestępstw oszustwa i działania w ramach zorganizowanej grupy. Trwało natomiast do dnia 25 marca 2004 roku, tj. dnia w którym skarżący został zwolniony z aresztu z uwagi na przyjęcie wyznaczonego poręczenia majątkowego. Zgodnie z powyższym, okres czasu będący przedmiotem rozpoznania wynosi jeden rok, jedenaście miesięcy i siedem dni.

2. *Stanowiska stron*

(a) Skarżący.

29. Skarżący podnosił, że okres jego aresztowania był nadmierny (nie był rozsądny). Podkreślał, że decyzje o przedłużeniu stosowania aresztowania były podejmowane rutynowo, a sądy w prosty sposób powtarzały powody decyzji, które legły u podstaw wydania poprzednich. W dalszej kolejności twierdził, że on sam w żadnym stopniu nie przyczyniał się przedłużania postępowania, biorąc zwłaszcza pod uwagę że był obecny w każdym wyznaczonym przez sąd posiedzeniu. Ostatecznie, twierdził, że władze nie dopełniły należytej staranności podczas rozpoznawania jego sprawy.

(b) Rząd

30. Rząd twierdził, że czas trwania aresztowania skarżącego był rozsądny oraz był usprawiedliwiony w całym przedmiotowym okresie. Podnosił przy tym, że sąd w pierwszym okresie opierał swoją decyzję o przesłankę poważnego prawdopodobieństwa popełnienia przez skarżącego zarzucanych mu czynów. Następnie zaś, o przesłankę powagi zarzucanych czynów i surowości kary, jakiej należało się spodziewać.

31. Podnosił ponadto, że aresztowanie skarżącego było usprawiedliwione z uwagi na konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku procesu, zwłaszcza z powodu ryzyka wypaczenia postępowania dowodowego. To ryzyko było zwiększone ponieważ zarzuty wobec skarżącego dotyczyły szeregu czynów popełnionych przez zorganizowaną

grupę przestępczą, a skarżący był oskarżony o kierowanie tą grupą. 32. Również wskazywał, że aresztowanie skarżącego było poddawane kontroli w regularnych odstępach czasu przez organy krajowe, które wykazały się należyłą starannością przy rozpoznawaniu tej sprawy. Na koniec, rząd podnosił, że czas trwania aresztowania w sprawie skarżącego był usprawiedliwiony złożonością sprawy wynikającą dużej liczby współoskarżonych i znacznej ilości dowodów, jakie należało przeprowadzić.

3. Ocena Trybunału

(a) Zasady ogólne

33. Trybunał przypomina, że zasady ogólne dotyczące prawa do osądzenia sprawy w rozsądnym terminie lub zwolnienia na czas postępowania gwarantowane w art. 5 § 3 Konwencji zostały sprecyzowane w wielu poprzednich orzeczeniach (między innymi: *Kudła p-ko Polsce* [GC], nr 30210/96, § 110, ECHR 2000-XI, i *McKay p-ko Wielkiej Brytanii* [GC], nr 543/03, §§ 41-44, ECHR 2006., i szeregu innych)

(b) zastosowanie powyższych zasad ogólnych w niniejszej sprawie

34. W podejmowanych decyzjach w sprawie stosowania aresztowania, organy władzy, w uzupełnieniu do uzasadnionego podejrzenia wobec skarżącego iż popełnił on zarzucane przestępstwa, kierowały się zasadniczo czterema powodami : (1) powagą zarzucanych skarżącemu przestępstw, (2) surowością kary, której mógł podlegać; (3) potrzebą zabezpieczenia prawidłowego toku procesu i (4) złożonym charakterem sprawy (patrz ustępy 6, 7, 8, 10, 11, 12 i 17 powyżej).

35. Skarżącemu przedstawiono szereg zarzutów oszustwa popełnionych w ramach zorganizowanej grupy przestępczej (patrz ustępy 5 i 9 powyżej).

Zdaniem Trybunału fakt, że sprawa dotyczy członka takiej grupy przestępczej, powinien być wzięty pod uwagę przy ocenie zgodności z art. 5 § 3 (patrz sprawa *Bak p-ko Polsce*, nr 7870/04, § 57, z 16 stycznia 2007r.).

36. Trybunał zgadza się z twierdzeniem, że uzasadnione podejrzenie iż skarżący popełnił poważne przestępstwa, mogło w początkowej fazie postępowania stanowić podstawę decyzji o zastosowaniu aresztowania. Co więcej, zgodnie ze zdaniem organów krajowych, prawdopodobieństwo wymierzenia skarżącemu surowej kary dawało podstawę domniemywania, że będzie on utrudniał postępowanie. Jednakże Trybunał zwraca uwagę oraz przypomina, że jakkolwiek przewidywana wysokość wymiaru kary ma znaczenie przy ocenie ryzyka ucieczki lub powtórnego popełnienia przestępstwa, powaga zarzutów nie może sama w sobie uzasadniać długiego okresu aresztowania (patrz *Micha p-ko Polsce*, nr 13425/02, §§ 49, z 4 maja 2006r.).

37. Trybunał stwierdza ponadto, że władze sądowe kierowały się okolicznością iż skarżącemu w jego sprawie przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw wspólnie z innymi osobami. Trybunał mając na uwadze względną złożoność sprawy oraz potrzebę uzyskania znaczącej liczby dowodów, jest gotowy zaakceptować, że istniały adekwatne i przekonujące przyczyny dla aresztowania skarżącego na czas potrzebny do zakończenia postępowania przygotowawczego, sporządzenia aktu oskarżenia i przeprowadzenia postępowania w dowodowego. Co więcej, Trybunał odnotowuje, że organy krajowe rozważały możliwość zastosowania innych, nieizolacyjnych środków zapobiegawczych z punktu widzenia konieczności zapewnienia udziału skarżącego w procesie (patrz ustępy 17 i 18 powyżej).

38. W tym względzie Trybunał dostrzega fakt, że wobec skarżącego uchylono areszt tymczasowy i został z niego zwolniony za poręczeniem majątkowym w dniu 25 marca 2004 roku, w czasie kiedy postępowanie sądowe jeszcze trwało. Tym samym sąd krajowy uznał, że zwolnienie skarżącego z aresztu za poręczeniem majątkowym było wystarczającym środkiem aby zabezpieczyć prawidłowość dalszego toku postępowania (patrz ustęp 9 powyżej).

39. Powyższe ustalenia stanowią dla Trybunału wystarczającą podstawę aby stwierdzić, że przyczyny zastosowania aresztowania tymczasowego w trakcie postępowania przygotowawczego są odpowiednim i wystarczającym uzasadnieniem dla kontynuowania aresztowania w całym przedmiotowym okresie.

40. Wobec powyższego pozostaje do oceny, czy władze krajowe podczas rozpatrywania sprawy skarżącego dochowały staranności wymaganej przez art. 5 § 3 (patrz powyżej sprawa *McKay*, ust. 30). W tej kwestii Trybunał po pierwsze zauważył, że w toku sprawy nie występowały bardziej znaczące okresy bezczynności zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i sądowego. Ponadto, postępowanie przygotowawcze zostało zakończone przez organy prokuratury w krótkim okresie czasu. Trybunał jednak zwraca uwagę, że po wniesieniu aktu oskarżenia upłynęło 11 miesięcy do czasu wyznaczenia pierwszej rozprawy. Pomimo tego, postępowanie sądowe przebiegało sprawnie. W okresie od 14 listopada 2003 roku odbyło się szereg posiedzeń sądowych w regularnych odstępach czasu. (patrz ustępy 9, 14 i 20 powyżej). Ostatecznie, Trybunał odnotowuje również, że przedmiotowa sprawa karna cechowała się złożonością biorąc pod uwagę liczbę współoskarżonych i liczbę zarzutów im przedstawionych. W toku postępowania ponadto sąd miał obowiązek przeprowadzić znaczną liczbę dowodów. Z tych powodów Trybunał stwierdza, że władze krajowe prowadziły sprawę skarżącego z wystarczającą starannością.

41. na skutek tego, Trybunał stwierdza że nie doszło do naruszenia art. 5 § 3 Konwencji.

II. W ZAKRESIE NARUSZENIA ART. 6 § 2 KONWENCJI

42. Skarżący również zarzucił, że naruszono przysługujące mu prawo wynikające z nakazu uznawania go za niewinnego do czasu udowodnienia mu winy w związku decyzją Sądu Okręgowego z dnia 7 listopada 2003 roku. Swój zarzut opierał na treści art. 6 § 2 Konwencji:

“Każdego oskarżonego o popełnienie czynu zagrożonego karą uważa się za niewinnego do czasu udowodnienia mu winy zgodnie z ustawą.”

43. Przesatwiceil rządu nie uznał tego zarzutu.

A. Dopuszczalność

44. Przedstawiciel rządu podnosił, że skarżący nie wykorzystał dostępnych mu środków krajowych. Zwrócił uwagę, że co do zasady skarga, którą skarżący zamierzał wnieść do Trybunału powinna w zakresie jej meritum z zostać skierowana do rozpoznania przez właściwym organ krajowy. Nie wskazał jednak na rodzaj środka prawnego, który w tym zakresie pozwoliłby skarżącemu skutecznie przedłożyć władzom krajowym i domagać się rozstrzygnięcia.

45. Skarżący nie odniósł się do tego twierdzenia.

46. Trybunał odnotowuje, że skarżący nie był w istocie w stanie korzystać z prawa do traktowania go jak niewinnego przed organami krajowymi jeżeli nie mógł odwołać się od decyzji z dnia 7 listopada 2003 roku. W tej decyzji wrocławski Sąd Okręgowy oddalił odwołanie skarżącego od postanowienia sądu Rejonowego dla Wrocławia Śródmieścia z dnia 13 października 2003 roku, działając jako sąd drugiej instancji, a zatem kolejne odwołania zgodnie z polskim systemem prawnym były niedopuszczalne. Z tego powodu wnioski przedstawiciela rządu w kwestii uznania niedopuszczalności skargi w tym zakresie nie może zostać uwzględnione.

47. Trybunał stwierdza, że skarga w tym zakresie nie jest oczywiście nieuzasadniona w rozumieniu art. 35 § 3 Konwencji. Odnotowując dalej, że nie ma podstawy dla uznania niedopuszczalności skargi uznaje niniejszą skargę za dopuszczalną.

B. Co do meritum

1. Stanowiska stron

(a) skarżący

48. Skarżący podtrzymywał twierdzenie, że przysługujące mu prawo do uznawania za niewinnego zostało naruszone z uwagi na sformułowania zawarte w postanowieniu Sądu Okręgowego.

(b) Rząd

49. Przedstawiciel rządu zwracał uwagę, że postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 7 listopada 2003 roku należy odczytywać w kontekście całości okoliczności sprawy. Jakkolwiek pewne sformułowania postanowienia mogą wydawać się jako sugerujące, że skarżący popełnił zarzucane mu przestępstwa, to jednak skarga w tej sprawie jest przedwczesna. Sąd uzasadniał decyzję o przedłużeniu tymczasowego aresztowania w sytuacji, kiedy wyrok w sprawie nie został jeszcze wydany a postępowanie toczyło się nadal. Co więcej, uzasadnienie tej decyzji wskazywało, że wiarygodność wszystkich dowodów w sprawie zostanie oceniona przez sąd prowadzący sprawę. Wydaje się oczywiste w tym kontekście, że Sąd Okręgowy odnosił się do istnienia dowodów wskazując na znaczne prawdopodobieństwo, że skarżący dopuścił się zarzuczanych mu czynów nie odnosząc się natomiast do kwestii jego winy czy niewinności.

50. Przedstawiciel rządu podkreślił, że pozostałe postanowienia w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania były uzasadniane w podobny sposób i odnosiły się jedynie do przesłanek zastosowania tego środka wymienionych w art. 258 Kodeksu postępowania karnego.

2. Ocena Trybunału**(a) Zasady ogólne**

51. Trybunał po raz kolejny przypomina, że zasada domniemania niewinności z art. 6 § 2 zostanie naruszona jeżeli decyzja sądu lub oświadczenie osoby publicznej dotyczące osoby, której postawiono zarzuty popełnienia przestępstwa odzwierciedla opinię, że jest winny zanim jego wina zostanie zgodnie z prawem udowodniona. Przy braku oficjalnych ustaleń wystarczy wrażenie sugerujące, że sąd lub osoba publiczna uważa oskarżonego za winnego aby uznać, że przedwczesne wyrażenie takiej opinii nieuchronnie prowadziło do naruszenia zasady poszanowania domniemania niewinności (między innymi: *Minelli p-ko Szwajcarii* z. 25 marca 1983r., §§ 27, 30 i 37, seria A nr 62; *Alenet de Ribemont p-ko Francji* z 10 lutego 1995r., §§ 35-36, seria A nr 308; *Karakaş i Yeşilirmak p-ko Turcji*, nr 43925/98, § 49 z 28 czerwca 2005r. oraz *Garycki p-k. Polsce*, nr 14348/02, § 71 z 6 lutego 2007r.).

52. Artykuł 6 § 2 odnosi się do całości postępowań karnych “bez względu na wynik postępowania przygotowawczego i treść oskarżenia” (patrz wyżej wymieniona sprawa *Minelli*, ustęp 30). W chwili uznania oskarżonego za winnego prawo to ustaje w odniesieniu do wszystkich zarzutów objętych wyrokiem (patrz *Phillips p-ko Wielkiej Brytanii*, nr 41087/98, § 35i *Engel i inni p-ko Holandii* z 8 czerwca 1976r., seria A nr 22).

(b) Zastosowanie powyższych zasad w niniejszej sprawie

53. Trybunał zwraca uwagę, że w uzasadnieniu swojego postanowienia z dnia 7 listopada 2003r. w sprawie przedłużenia tymczasowego aresztowania Sąd Okręgowy stwierdził, że skarżący popełnił jedno z zarzucanych mu przestępstw, to jest: “zorganizował i kierował grupą przestępczą.”

54. Przedstawiciel rządu podnosił, że mając na uwadze cały kontekst tego postanowienia Sąd Okręgowy odnosił się do istnienia dowodów świadczących o prawdopodobieństwie popełnienia przez skarżącego jednego z zarzucanych przestępstw, a nie kwestii jego winy czy niewinności. Jednakże, Trybunał podkreśla, że istnieje podstawowa różnica pomiędzy oświadczeniem że ktoś jest jedynie *podejrzewany* o popełnienie przestępstwa i jasną deklaracją że *popełnił* przestępstwo (patrz powyżej sprawa *Garycki i Nešták p-ko Słowacji*, nr 65559/01 z 27 lutego 2007r.). Mając na uwadze jednoznaczne brzmienie użytego przez sąd krajowy zwrotu Trybunał uznaje, że sformułowanie to sprowadzało się do stwierdzenia winy skarżącego w odniesieniu do jednego z zarzucanych mu przestępstw zanim wina została mu udowodniona zgodnie z przepisami prawa. Trybunał podkreśla, że takie przedwczesne stwierdzenie sądu nie może usprawiedliwione.

55. Okoliczność, że postępowanie w sprawie skarżącego w dalszym ciągu się toczy jest nieistotna z punktu widzenia przysługującego mu prawa do bycia uznawanym za niewinnego do czasu zgodnego z prawem udowodnienia mu winy. Jak wielokrotnie wskazywano Trybunał stoi konsekwentnie na stanowisku, że art. 6 § 2 odnosi się do całego toku postępowania karnego, niezależnie od wyników postępowania przygotowawczego (patrz ustęp 51 powyżej).

56. Zgodnie z powyższym doszło do naruszenia art. 6 § 2 Konwencji.

III. ZASTOSOWANIE ART. 41 KONWENCJI

57. Art. 41 Konwencji stanowi:

“Jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej protokołów, oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie.”

A. Zadośćuczynienie

58. Skarżący domagał się 400.000 Euro z tytułu szkody majątkowej i niemajątkowej.

59. Przedstawiciel rządu sprzeciwił temu żądaniu jako rażąco wygórowanemu.

60. Trybunał uznaje, że na podstawie okoliczności niniejszej sprawy stwierdzenie naruszenia art. 6 § 2 Konwencji stanowi samo w sobie słuszne zadośćuczynienie za wszelkie szkody moralne jakie poniósł skarżący.

B. Koszty i wydatki

61. Skarżący nie wnosił o zwrot kosztów i wydatków poniesionych w postępowaniach przed organami krajowymi i Trybunałem.

Z TEGO POWODU TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Stwierdza*, że skarga jest dopuszczalna;
2. *Orzeka*, że nie doszło do naruszenia art. 5 § 3 Konwencji;
3. *Orzeka*, że doszło do naruszenia art. 6 § 2 Konwencji;
4. *Orzeka*, że stwierdzenie naruszenia stanowi samo w sobie słuszne zadośćuczynienie z tytułu jakichkolwiek szkód niemajątkowych poniesionych przez skarżącego.

Sporządzono w języku angielskim i wydano na piśmie w dniu 10 marca 2009 r., zgodnie z regułą 77 §§ 2 i 3 Reguł Trybunału.

Lawrence Early
Kancierz

Nicolas Bratza
Przewodniczący